

מאירי

עלון עדוץ מאיר להורים ולילדים

כרשת שמיני תשע"ח

בעלי החיים הטהורים

השבת אנחנו קוראים את פרשת "שמיני". הפרשה עוסקת בחוכת המשכן שנערכה בתאריך א' בניסן. בהמשך הפרשה, התורה מדברת על המאכלות האסורים, על בעלי החיים הטהורים לאכילה ועל אלו שאסורים באכילה.

ילדים, אתם זוכרים מהם סמני החיות הטהורות? מהם סמני הדגים הטהורים?

באו נעשה חזרה קצרה: הסמנים של החיות והבהמות הם: מפרסת פרסה שסועה, ומעלת גרה. כלומר, רק בהמה או חיה שיש לה פרסה

שהיא שסועה, מחלקת באמצע לשנים; ובנוסף היא גם מעלת גרה, כלומר שהיא חוזרת ולועסת את האכל שהיא אוכלת שוב, היא טהורה ומתרת באכילה.

ומהם סמני הדגים? קשקשת וסנפירים. רק דג שיש לו קשקשים וסנפירים טהור לאכילה.

ילדים - האם תדעו מהם סמני העופות הטהורים? בתורה הדבר אינו מפורש, אבל חז"ל למדו אותנו. נסו לחפש ולמצוא בעצמכם!

4 'שמיני' של פסח

7 תכזורת

ערוץ מאיר
לילדים

לפניות ולפרסום:

Alon@meirkids.co.il

טל': 073-2379816

פקס: 073-2379802

הכול בגלל הכנס

"ודאי, צריחות כאלה, מי לא שמע?"

"טוב, קודם כל תרגעו כולכן, לא קרה כלום. אני מקווה שלא ראית מי עוד היה בחדר. ובכן, זה היה פשוט 'תרגיל'. את יודעת שאני ועוד שתי בנות מהכיתה שייכות לקבוצת ה'מגשרות' בבית הספר."

"סליחה, נועה, כבר עבר הרבה זמן מאז הסבירו לנו על התפקיד הזה, תוכלי, בבקשה, להזכיר לי?"

"כן, בתחילת השנה נכנסה לכיתתנו יועצת בית הספר והסבירה שחייבים לעזור בצמצום המריבות שבין הבנות בהפסקות. היא הציעה להקים קבוצה מכיתות ה-ו שתיקרא 'מגשרות'. תפקידן יהיה לגשר בין בנות שפרץ ביניהן ריב. הן תשמענה את הסיפור של כל אחת ותנסנה להרגיע אותן. אני ועוד שתי חברות מהכיתה התנדבנו להצטרף לקבוצה הזאת."

"ובכן, מה קרה היום שצרכת כל כך?"

"שמעת את הצריחות של נועה?", פנתה רחל לחברתה גלית בבהלה. שלושכן לומדות בכיתה ה בבית הספר על שם "שלום עליכם" בפתח תקווה.

"כן, רחל, היא נשמעת נורא. זה לא מתאים לה, ודאי קרה משהו. אני הולכת לבדוק". נועה נשמעה צורחת, מחדר המשחקה שבבית הספר, מחוץ לכיתה.

"מותר להיכנס?" קראה גלית מעבר לדלת, אחרי שנקישותיה על הדלת לא נשמעו.

"לא, בבקשה, אני יוצאת בעוד שלוש דקות", ענתה נועה. הדלת נשארה סגורה. גלית המתינה מעבר לדלת, ההפסקה ארוכה - "הפסקה פעילה", כך שגלית מקווה עוד להספיק ולברר מה קרה שם.

"נועה, חברתי היקרה, מה קרה?"

"אני מתנצלת. מה, שמעו את הצריחות שלי?"

"נועה, תודה על ההסבר המשכנע ועוד יותר שהרגעת אותנו שזה היה סתם, ולא אמיתי".

"גלית, אני מרגישה צורך להסביר לך משהו מעניין שהתברר לי בזכות הפעילות שעשיתי היום. לכל אחד מאיתנו קורה שמישהו או מישהו מכעיס אותו. כששמעתי את הסיפור של אותה בת, חשבתי שגם אני הייתי מגיבה כך, לפחות בכיתה ג. אבל השיחה שלי איתה גרמה לי להבין מה עובר על ילד שמכעיסים אותו. הוא פשוט חושב שמשלטים עליו ולא רוצים בנוכחותו כעת. אבל הצלחתי להסביר לה שמישהו אחר קרה במריבה שביניהן. הן לא שמעו האחת את חברתה. האחת חשבה שהיא לקחה לה את הכדור והשניה אפילו לא הספיקה להסביר שהיא לא יודעת על מה היא מדברת, כי היא בכלל לא ראתה את הכדור".

"בקיצור" מסכמת נועה, "הבנתי שהכל נובע מהכעס. אילו שתיהן היו יותר רגועות ושומעות האחת את השנייה, לא היתה פורצת מריבה ביניהן".

"אתמול, באחת ההפסקות, פרצה מריבה קשה בין שתי בנות מכיתה ג. ניסיתי להפריד ביניהן ולא הצלחתי. אחת מהן בלטה מאוד בעוצמת המכות שהנחיתה בחברתה. הרגשתי שמדובר בכעס גדול מאוד שלה על חברתה.

החלטתי להמתין להפסקה הבאה. אז, נישאתי לזאת שהגזימה במכות ובקשתי ממנה להיפגש היום בחדר המשחקיה. שוחחנו על מה שהיה והסברתי לה הרבה על חשיבות הדיבור בין חברות, דיבור שתפקידו לברר לכל אחד מהצדדים מה באמת חושב הצד השני. אבל אמרתי לה, שצריך לדבר בנחת ולא בצריחות. כי הצריחות הן מתון כעס ואילו הדיבור הוא מתון רצון לברר.

כדי להמחיש לה את ההבדל המשמעותי שבין דיבור לצריחות, נאלצתי להדגים בעצמי צריחות. סגרתי לפני כן את הדלת וחשבתי שלא ישמעו אותי, גם בגלל שחדר המשחקיה רחוק מהכיתות. אבל, בכל זאת שמעו אותי".

שמיני' של פסח

"נעמה חמודה, בואי אליי רגע", פנתה פתאום סבתא מינה לנעמי. סבתא מינה התארכה במשך כל ימי החג בבית המשפחה. נכדיה אהבו אותה מאוד. לקריאתה של סבתא לא יכלה נעמי לסרב, והיא ניגשה אליה.

"אני רוצה לספר לך משהו", פתחה סבתא את דבריה.

"את יודעת, נעמי, מה עברתי בצעירותי", אמרה סבתא. נעמי ידעה שסבתא עברה את ימי השואה הנוראה. סבתא ממעטת מאוד מלספר על אותם הימים. הפעם סבתא חרגה ממנהגה וסיפרה.

"באותם ימים קשים הייתי ילדה בת 8 בלבד. הגרמנים, ייחם שמם, העבירו גם אותי בפרך. לא עניין אותם גילי הצעיר. אינני יודעת אם במצרים בני ישראל עבדו כל כך קשה..." אמרה סבתא ועצרה לרגע.

"האוכל במחנה היה דל מאוד. אם היינו מקבלים קערת מים וחתיכת תפוח אדמה לארוחת הערב – זה היה מצב טוב. אנשים רבים לא החזיקו מעמד בתנאים האלה".

"יום אחד זיהיתי התרגשות חריגה בין היהודים שבצריף שבו אחותי הגדולה, רינה, ואני ישנו. מההתלחשויות שביניהם הבנתי שהערב יחול חג הפסח, ושהיהודים שבצריף הצליחו להשיג מצה. כן, מצה אחת אמיתית וכשרה! זה היה מסוכן וכמעט בלתי אפשרי באותם הזמנים". סבתא מינה

"אמא, אני כבר מחכה לשבת, כדי שנוכל לאכול חמץ!", אמרה נעמי לאמא לבילי שביעי של פסח. באותה השנה, כמו השנה, 'שביעי של פסח' חל ביום שישי, ולכן בשבת פרשת 'שמיני' שהיתה צמודה ל'שביעי של פסח', כבר היה מותר לאכול חמץ. נעמי כבר חלמה על חלות השבת הטוריות. היא היתה בטוחה שכאשר ייצא חג הפסח, מיד תוכל המשפחה לשבת לסעודת שבת רגילה.

"נעמי, אני ממש מצטערת לאכזב אותך, אבל גם בשבת אנחנו נאכל מצות ואוכל כשר לפסח", אמר אמא.

"מה?! למה אסור לאכול חמץ בשבת, הרי זה כבר לא יהיה פסח!", שאלה נעמי באכזבה.

"נכון, נעמי", הצטרף אבא לשיחה. "לפי ההלכה ייתכן שישנן דרכים להתיר אכילת חמץ בשבת זו, אבל הדבר לא פשוט מבחינה מעשית. הכול כאן כשר לפסח, כולל כל כלי המטבח. איננו רוצים להסתכן, ולכן 'גרגור' עוד יום אחד עם מצה ואוכל כשר לפסח. לא יקרה כלום".

"אוף! כבר חלמתי על חלות טעימות!", אמרה נעמי ופנתה ללכת לחדרה. "בטח כל המשפחות ייהנו מחלות ועוגות טעימות, ורק אנחנו נאכל מצות יבשות!".

עצרה לרגע והרימה את עיניה. כל בני המשפחה כבר התאספו לשמוע את הסיפור הנדיר מפיה של סבתא.

סבתא המשיכה: "המצה היתה עטופה בחתיכת נייר, ונשמרה אצל אחד היהודים המבוגרים. לקראת הערב, הסיר היהודי את עטיפת הנייר והוציא את המצה. בצריך שבו הייתי התגוררו כ-50 אנשים. מה עושים עם מצה אחת ו-50 איש? מחלקים אותה לחתיכות קטנטנות... האיש שבר את המצה לחתיכות, וחילק אותן בין כל אנשי הצריך".

"הייתי הילדה הקטנה בין אנשי הצריך. בעוד רינה אחותי הגדולה קיבלה חתיכת מצה, עליי אף אחד לא הסתכל... התביישתי לבקש מצה, למרות שהייתי רעבה מאוד. הבנתי שאני קטנה ואיני חייבת במצוות המצה. לפתע פנתה אליי רינה אחותי: 'מינה, קחי את המצה שקיבלתי'". סבתא עצרה שוב.

"מה פתאום, רינה? לחשתי לה. 'זה שלך! את לא צריכה לתת לי', אמרתי! אחותי ענתה: 'מינה, אני אכלתי חתיכה קטנה ואני רוצה שאת תאכלי את החתיכה הזו. חשוב לי שתזכרי את טעם המצה...'".

"את חתיכת המצה ההיא לא אכלתי באותו הערב. הכנסתי אותה בין כפלי הבגדים שלי, ובכל יום מימי הפסח הייתי מוציאה אותה לרגע, מנשקת ומחזירה לתוך הבגדים. ספרתי את הימים, וביום האחרון, 'שמיני של פסח', הוצאתי אותה בפעם האחרונה,

נישקתי ואז אכלתי אותה". סבתא הפסיקה את סיפורה שוב לכמה שניות.

"ברוך ה' זכיתי להינצל ולעבור את המלחמה הנוראה, עליתי יחד עם אחותי רינה לארץ ישראל, וזכינו בעזרת ה' להקים בתים יפים. אבל עד היום, בכל שנה בחג הפסח כאשר אני רואה את המצות בליל הסדר - דמעות עומדות בעיני ואני נזכרת באותה חתיכת מצה קטנה". סיימה סבתא מינה את הסיפור המרגש.

"אבל סבתא!", שאלתי, "מה זה מה שאמרת 'שמיני של פסח'? הרי פסח הוא רק שבעה ימים!"

סבתא חייכה: "נעמי, ברוך ה' אנחנו כאן, בארץ ישראל. אבל בחוץ לארץ מוסיפים לכל החגים יום נוסף. גם בפסח, לאחר 'שביעי של פסח' מגיע 'שמיני של פסח'. לפעמים היו קוראים לו 'אחרון של פסח'. וגם בו אוכלים מצה ונמנעים מלאכול חמץ".

"מה, בכל שנה?", התפלאתי.

"בוודאי", ענתה סבתא.

"סבתא, את יודעת מה? השנה גם לנו בארץ יש 'שמיני של פסח'! זוהי שבת פרשת 'שמיני' שחלה מיד אחרי 'שביעי של פסח'!", אמרתי, והוספתי: "וכן, גם אנחנו, לשם שינוי, לא נאכל חמץ ב'שמיני של פסח' שלנו". סבתא חייכה ואני הבטתי על המצות, ושמחתי שנזכה לאכול מהן יום נוסף...

כיתה ב' שחקנים

שאלות בכדשה

1. "ויהי ביום השמיני" - באיזה תאריך חל יום זה?
2. "וישא אהרון את ידיו אל העם ויברכם" - כמה ברך אותם?
3. מהם שמות בני אהרון ואלו מהם מתו?
4. מצאו 2 סיבות לפחות לכך ששני בני אהרון נפטרו?
5. האם בת-היענה כשרה לאכילה?
6. האם החגב כשר לאכילה?
7. איזה סוג כלי לא ניתן להכשרה?

חידת חדגא: התדעו מיהי האַנְקָה ומיהי הנְאָקָה?
ומי מהן מזכרת בפרשת השבוע?

תכזורת

ק	ר	צ	נ	ג	ז	ק	מ	כ	פ	מ	ס	מ	ב	ג	ע	ז
נ	ח	ל	ג	נ	י	ד	ג	י	ה	ה	ד	א	ט	ח	ק	ט
ח	ש	ע	כ	פ	ת	י	ע	ג	ע	ת	ל	כ	ש	ר	ו	ג
ש	ט	ע	פ	ס	צ	ד	ש	ר	ד	מ	ע	ל	ת	ג	ר	ה
ה	ז	ר	ד	י	ל	ז	ז	ט	ל	פ	ש	ו	כ	י	ג	ל
ר	ה	ח	ק	ס	ע	פ	ג	ק	פ	ר	מ	ת	ק	ל	א	ע
ס	ש	א	פ	נ	ד	ב	ש	ש	ש	ס	ש	א	ו	פ	ט	ז
ש	כ	ב	ה	פ	נ	ז	ק	ב	ת	ה	ס	ד	פ	ו	ב	
ש	מ	י	נ	י	צ	י	ה	ש	ט	פ	ב	ו	מ	ב	ק	ב
מ	ט	ה	ו	ו	ר	ו	א	י	ת	מ	ר	ר	ל	ה	ק	ת
ד	ש	ו	פ	ת	ר	ה	ל	צ	א	ס	י	י	ת	צ	מ	ק
ג	ע	א	ל	ע	ז	ר	ג	צ	א	ה	ז	מ	ס	ז	ש	ת
ד	י	ט	ר	ק	ד	ו	נ	כ	ק	ת	א	כ	פ	ק	ת	מ
ג	ו	פ	ד	א	ס	נ	נ	י	מ	צ	א	ט	ר	נ	ש	ע
א	י	ת	י	ז	ע	ז	ח	ר	פ	ח	ו	ס	כ	י	ג	
ל	ת	ר	ש	ה	כ	ו	פ	א	ד	י	ח	ש	ג	ט	ר	פ

שמיני
בני אהרון
אלעזר
איתמר
נדב
אביהוא
מאכלות אסורים
מעלת גרה
מפרסת פרסה
סנפיר
קשקשת
כשר
טרף
טמא
טהור

חידת פולקע: התוכלו למצוא בפרשת השבוע "אות רבתי"?
("אות רבתי" = אות שנכתבת בספר התורה גדולה משאר האותיות)

סביב השולחן

נעמה

חיימק'ה

נעמה: יש לי חידה: מי יודע איזה בעל חי נקרא בשם חייגי (טוב), אבל הוא בעצם קצת שולי?

יונתן: אולי פרת משה רבנו? משה רבנו היה צדיק, אבל בכל זאת היא לא כל כך טובה, כי היא רק חפושית...

נעמה: ח ח ח, רעיון מתוק, יונתן! אבל אני מתכננת לבעל חי ששמו מומיע בפרשת השבוע, בקשר לחיות האסורות והמתרות באכילה.

טליה: אני יודעת! החסידה! למדנו על זה!

נעמה: יפה מאד! החסידה - יש לה שם חייגי של מי שנוהג בחסידות גם גומל חסדים.

בני: אז למה היא שוללית? מה רע בה? דוקא צפור יפה...

נעמה: התכנתי שהיא שוללית בגלל שהיא בין העופות השמאים. למרות שהיא 'חסידה' היא אינה כשרה לאכילה... יודעים מדוע?

טליה: בטח! כי אין לה את הסמנים הטוהרים!

נעמה: בודאי. אבל אני מתכננת לשאול: מדוע ה' לא רצה שהיא תהיה טוהרה? אז אני אסביר. חכמינו אמרו שהחסידה עושה חסד עם חברותיה, ולכן היא נקראת בשם זה. החסידה עוזרת לחברותיה החסידות בזמן, וזו 'גמילות חסדים'. ואם כן מדוע היא אסורה באכילה ואינה כשרה? את זה יש שמסבירים בכך שהיא עושה חסד רק עם חברותיה, אבל מי שאינו חבר שלה היא לא עוזרת לו...

אנחנו יכולים ללמוד מכך, שלמרות שטוב מאד לעזור לחברים ולחברות שלנו, אבל אנחנו צריכים לעזור גם לאנשים אחרים, כמו למשל לאדם עני שמבקש צדקה, או למישהו שצריך עזרה - גם אם הוא לא ממש חבר שלנו.

נעמה, בני, טליה, יונתן וחיימק'ה הם חמישה אחים חמודים במשפחת לוי.

מדי שבת אחרי הצהריים נעמה מושיבה את כולם סביב השולחן, והם מדברים על נושא בפרשת

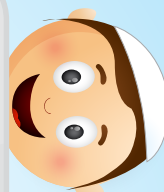
השבוע. ואפילו לחיימק'ה הקטן לפעמים יש מה לומר...

יונתן

טליה

בני